

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 150/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. H., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. A., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 51/2011 z 30. marca 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júla 2011 doručená sťažnosť Ing. M. H., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. A., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 51/2011 z 30. marca 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom z 1. novembra 1993 v tom čase na Obvodnom súde Bratislava 4 domáhal proti pôvodnému odporcovi – S., B., v súčasnosti Ú., B. (ďalej len „odporca“), určenia, že okamžité zrušenie pracovného pomeru z 2. septembra 1993 je neplatné, jeho pracovný pomer trvá, a žiadal zaviazat' odporcu na náhradu mzdy.

Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 7 C 189/1993 z 11. mája 2006 žalobný návrh sťažovateľa zamietol. Proti označenému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 4 Co 321/2006 z 19. marca 2007 tak, že ho odmietol ako oneskorene podané. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 132/2007 z 30. júna 2008 zrušil označené uznesenie krajského súdu z dôvodu, že v predmetnej veci boli v rozsudku súdu prvého stupňa nesprávne aplikované ustanovenia o náhradnom doručovaní (fikcie doručenia), a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd následne rozhodol o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 4 Co 230/2008 z 10. júna 2009 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ dovolanie, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 51/2011 z 30. marca 2011 odmietnuté ako procesne neprípustné.

Sťažovateľ podrobne opisuje udalosti, ktoré predchádzali podaniu jeho sťažnosti ústavnému súdu v jeho právnej veci. V súvislosti s namietaným porušením svojich základných práv v rámci konania pred súdmi jednotlivých stupňov poukázal najmä na tieto skutočnosti:

„Predovšetkým prvostupňový súd nerešpektoval ospravedlnenie sťažovateľa z neúčasti na pojednávaní a jeho žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu zdravotného stavu navrhovateľa. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 11. 5. 2006, č. k. 7 C 189/1993, súd nerešpektoval žiadosti sťažovateľa o odročenie pojednávania dňa 11. 5. 2006 a vo veci pojednával a rozhodol bez jeho prítomnosti.

Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu pritom vyplýva, že súd si bol vedomý lekárskeho potvrdenia, podľa ktorého mobilita sťažovateľa mimo domu bola (a dodnes je) možná iba s pomocou inej osoby. Súd považoval nevyužitie možnosti pohybu mimo domova zo strany sťažovateľa za jeho pochybenie, pritom však ani náznakom neuviedol, akým spôsobom si mal nevyhnutnú asistenciu sťažovateľ sám zabezpečiť. Sťažovateľ je toho názoru, že pokiaľ účastník nie je schopný pohybu mimo domova bez pomoci inej osoby, nemôže mu byť pričítané na ťarchu, keď nemá možnosť si takúto asistenciu zabezpečiť. Naopak, je to súd, kto mal pristúpiť k opatreniam, vďaka ktorým mohla byť účasť účastníka zabezpečená, pričom súd má v tejto otázke širokú právomoc – a to od jednoduchej žiadosti o súčinnosť ÚPSVaR až po príkaz Policajnému zboru SR na predvedenie predvolanej osoby.“

Sťažovateľ namieta, že „v konaní pred všeobecnými súdmi bola sťažovateľovi opakovane odňatá možnosť konať pred súdom... odvolací súd bez bližšieho odôvodnenia iba skonštatoval, že k porušeniu procesných práv sťažovateľa v konaní na prvom stupni nedošlo. Sťažovateľ má za to, že pokiaľ odvolací súd potvrdí konanie súdu prvého stupňa, ktorým bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom, ako správne, navyše v podstate ako prvá inštancia rozhodujúca o tomto porušení procesných práv (nezákonný postup okresného súdu viedol k vydaniu rozhodnutia a ukončeniu prvostupňového konania, v ktorom tak už tento postup a ani jeho následky nebolo možné napraviť) a to dokonca bez riadneho odôvodnenia, je nevyhnutné považovať aj toto rozhodnutie odvolacieho súdu za postup súdu, ktorým bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.“

Podľa tvrdenia sťažovateľa „aj v samotnom konaní pred odvolacím súdom sa súd dopustil konania, ktorým bola odňatá možnosť sťažovateľa konať pred súdom. Na pojednávaní dňa 10. 6. 2009 vzniesol sťažovateľ námietku zaujatosti rozhodujúceho senátu, čo však predsedkyňa senátu odmietla zaprotokolovať do zápisnice a túto námietku ignorovala. Námietka bola podaná včas (§ 15a ods. 2 prvá veta O. s. p.) a bola riadne odôvodnená. Proti postupu súdu na pojednávaní podal sťažovateľ sťažnosť aj dňa 14. 6. 2009... Sťažovateľ má za to, že neodôvodnené nezaprotokolovanie námietky zaujatosti znamená aj odňatie možnosti vyjadriť sa pred súdom. Navyše jej nezaprotokolovanie bráni

aj posúdeniu jej prípadnej dôvodnosti, resp. možnosti postupu súdu bez prihliadnutia na túto námietku. Ignorovanie námietky zaujatosti bez určenia, prečo na ňu súd neprihliada (bez čoho nemožno dôvodiť, že na ňu súd neprihliadol zo zákonných dôvodov), je potom podľa sťažovateľa celkom zrejme postupom súdu, ktorým bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.“.

Rovnako aj postup dovolacieho súdu pri posudzovaní prípustnosti dovolania sťažovateľ považoval za postup, ktorým mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, „keď dovolací súd mal pri svojom rozhodovaní k dispozícii kompletný spisový materiál (vrátane vyššie uvedenej sťažnosti zo dňa 14. 6. 2009) a bol v zmysle ust. § 242 ods. 1 O. s. p. zo zákona sám povinný predchádzajúce konania za účelom zistenia väd uvedených v § 237 O. s. p. preskúmať, a napriek existencii vady podľa § 237 písm. f) O. s. p. v oboch stupňoch konania, podané dovolanie odmietol ako neprípustné.

V dôsledku nezákonného posúdenia prípustnosti podaného dovolania sa potom dovolací súd ďalej nezaoberal v dovolaní uplatnenými vadami podľa § 241 ods. 2 písm. b) a c) O. s. p., čím bola sťažovateľovi taktiež odňatá možnosť konať pred súdom.“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd vydal nález „o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 3. 2011, č. k. 2 Cdo 51/11 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie“.

Sťažovateľ si zároveň uplatnil nárok na úhradu trov konania pred ústavným súdom v sume 314,18 € za 2 úkony právnej služby.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa č 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorsich predpisov (dalej len „zákon o ústavnom súde“) kazdey navrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní kazdeho navrhu ústavný súd skúma, i dôvody uvedene v  25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na dalsie konanie. Podľa tohto ustanovenia navrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, navrhy, ktoré nemajú zákonom predpisane nalezitosti, neprípustné navrhy alebo navrhy podane niekým zjavne neoprávneným, ako aj navrhy podane oneskorene moze ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd moze odmietnuť aj navrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z  25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posudi, i táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažností ide vtedy, ked namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dojst k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to bud pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažností preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možností porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnost ktorej by mohol posudi po jej prijatí na dalsie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 189/1993 z 11. mája 2006, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 230/2008 z 10. júna 2009, ako aj uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 51/2011 z 30. marca 2011 v konaní o určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru, trvania pracovného pomeru a náhrady mzdy došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, IV. ÚS 233/09).

Sťažovateľ v návrhu na rozhodnutie ústavného súdu (petite) v súvislosti s porušením označených základných práv namietal len rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 51/2011 z 30. marca 2011, žiadal ho zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Keďže v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone – čo nie je tento prípad), ústavný súd ďalej preskúmaval a rozhodoval o sťažnosti len v tom rozsahu, v ktorom sťažovateľ namietal uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 51/2011 z 30. marca 2011.

V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ v sťažnosti vychádzal v zásade z dôvodov, ktoré uviedol aj v podanom dovolaní a ktorými sa dovolací súd zaoberal pri jeho prerokovaní. Dovolací súd ich posúdil ako také, ktoré smerujú proti

rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, a preto ho odmietol.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „OSP“).

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú § 236 a nasl. OSP. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu sa v § 237 OSP výslovne uvádza, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písm. a) až písm. g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a 2 OSP.

Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu

označeným základným právam sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať iba také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Na základe uvedených právnych názorov ústavný súd preskúmal uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 51/2011 z 30. marca 2011, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia najprv oboznámil s podstatnými časťami rozhodnutí súdov pred súdmi prvého a druhého stupňa, ako aj obsahom podaného dovolania, pričom v tejto súvislosti najmä uviedol: „*Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 11. mája 2006 č. k. 7 C 189/1993-266 zamietol návrh, ktorým sa žalobca domáhal určenia neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru, určenia, že pracovný pomer trvá a náhrady mzdy. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že právny predchodca žalovaného listom z 2. septembra 1993 doručeným 22. septembra 1993 okamžite zrušil pracovný pomer so žalobcom pre zvlášť hrubé porušenie pracovnej disciplíny (§ 53 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce), pretože žalobca*

nenastúpil do práce od 23. júna 1993 do 2. septembra 1993 napriek výzve žalovaného zo 14. júla 1993. Príčinu neprítomnosti žalobca žalovanému neoznámil a nepredložil doklad zdôvodňujúci jeho neprítomnosť. Žalobca nepožiadaval ani o poskytnutie pracovného voľna...

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 10. júna 2009 sp. zn. 4 Co 230/2008 rozsudok prvostupňového súdu potvrdil a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že s prihliadnutím na výsledky dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa považoval aj odvolací súd jeho skutkové zistenia a z neho vyplývajúce závery, právne posúdenie veci za úplné, vystihujúce podstatu prejednávanej veci. Námietky žalobcu v odvolaní vyhodnotil ako námietky bez právneho významu s poukazom na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorých odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí dávať odpoveď na všetky otázky a námietky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam, či už pre rozhodnutie vo veci samej, alebo pre rozhodnutie o odvolaní, pokiaľ zostali sporné, alebo nevyhnutné na objasnenie skutkového stavu a právneho základu rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu bez zjavného súvisu s prejednanou vecou uvádzanou účastníkmi konania.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. f) O. s. p. Ako dôvod dovolania ďalej uviedol, že konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.“

Svoje skutkové a právne závery najvyšší súd odôvodnil takto:

„Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku

súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky vyššie uvedených rozhodnutí, dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

S prihliadnutím na námietky dovolateľa a tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa zaoberal aj otázkou, či sa v konaní na súde nižšieho stupňa nevyskytla niektorá z týchto väd. V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samo sudcu rozhodoval senát. Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O. s. p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou § 237 O. s. p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí. Vady v zmysle § 237 a/ až e/, g/ O. s. p. dovolateľ nenamietal tieto v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

Dovolateľ namietal procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. V čom túto vadu dovolateľ videl, neuviedol (napriek výzve súdu).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Vada v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. nebola v dovolacom konaní zistená. Prípustnosť dovolania z ustanovenia § 237 O. s. p. nemožno vyvodiť.

Žalobca v podanom dovolaní zároveň namietal inú vadu konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. a nesprávne právne posúdenie v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Na tieto vady v odvolacom konaní môže dovolací súd prihliadnuť len v prípade, ak je splnený základný predpoklad prípustnosti dovolania, v dôsledku ktorého sa preň otvorí možnosť prieskumnej činnosti vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu.

Pretože prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p., ani z § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol jeho dovolanie v súlade s § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.“

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd sa v namietanom uznesení zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal so všetkými dovolacími dôvodmi sťažovateľa, s ktorými sa nestotožnil, a preto jeho dovolanie odmietol ako neprípustné. Podľa názoru ústavného súdu nemožno namietané uznesenie najvyššieho súdu považovať za neodôvodnené, pričom ústavný súd nezistil ani žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), t. j. taký, ktorý by nemal oporu v zákone.

Ústavný súd poukazuje na to, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľovi k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Z uvedeného vyplýva, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a možnosťou porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taký vzťah, ktorý by

odôvodňoval prijatie sťažnosti na ďalšie konanie po jej predbežnom prerokovaní. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 51/2011 z 30. marca 2011 podľa názoru ústavného súdu nemožno (z už uvedených dôvodov) považovať za arbitrárne a nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

Keďže sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že najvyšší súd v dovolacom konaní neuznal ním uvádzané dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 OSP, a keďže súčasťou označených práv nie je aj povinnosť uznať dôvody prípustnosti dovolania uvádzané sťažovateľom, ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2012